

Finto-projektin laajennetun projektiryhmän kokous

Henri Ylikotila

Finton laajennetun projektiryhmän kokous
31.1.2018

Kokouksen aikataulu

13:00 - Kokouksen avaus ja tiedotusasiat

13:25 - Ontologiakehittäjien pienryhmän kehityslinjaukset

14:00 - Kahvia ja pullaa Unicafe Rotundassa (maksuton)

14:40 - YSO-paikat

14:55 - YSAsta YSOon tilannekatsaus

15:10 - Finton toimintasuunnitelma 2018

15:30 - Automaattinen sisällönkuvailu

15:45 - Ontologiat palvelutietovarannossa

Tiedotusasioita

Henri Ylikotila

Finton laajennetun projektiryhmän kokous
31.1.2018

KANSALLISKIRJASTO

Hallinnolliset muutokset

- Kehityshankkeessa joka on osa YTI-kärkihanketta
 - Yhteinen tiedon hallinta-hanke tähtää metatiedon yhteentoimivuuteen julkishallinnossa
 - Finto-projekti on siis viralliselta nimeltään:
 - Yhteiset tiedon hallinnan sanastopalvelut-tutkimus- ja kehittämishanke

Henkilöstöasiat

- Matiaksen siirrettyä toisiin tehtäviin 2017 keväällä Finto-projektin projektipäälliköksi valittiin Henri Ylikotila

Henkilöstöasiat

- Matiaksen siirryttyä toisiin tehtäviin 2017 keväällä Finto-projektin projektipäälliköksi valittiin Henri Ylikotila
- Olemme yrittäneet rekrytoida useaan kertaan tietojärjestelmäasiantuntijaa Finto-projektiin siinä kuitenkaan onnistumatta
 - Tästä johtuen emme ole saavuttaneet kaikkia suunniteltuja tavoitteita tavoiteaikataulussa
- Selvitämme parhaillaan konsultin palkkaamista hoitamaan tietojärjestelmäasiantuntijalle kaavailtuja tehtäviä
 - ainakin siihen asti kunnes löydämme Henri-kakkosen

Henkilöstöasiat

- Matiaksen siirryttyä toisiin tehtäviin 2017 keväällä Finto-projektin projektipäälliköksi valittiin Henri Ylikotila
- Olemme yrittäneet rekrytoida useaan kertaan tietojärjestelmäasiantuntijaa Finto-projektiin siinä kuitenkaan onnistumatta
 - Tästä johtuen emme ole saavuttaneet kaikkia suunniteltuja tavoitteita tavoiteaikataulussa

Henkilöstöasiat

- YSAsta YSOon siirtymäprojektissa ovat aloittaneet:
 - 1.11. Jarmo Saarikko
 - 6.11. Alex Kourijoki

Tietotermit-sanasto

- Laajaan käyttöön tarkoitettu tiedonhallinnan terminologinen sanasto, joka sisältää 140 termiä määritelmineen ja käsitekaavioineen
 - Käsitekaaviot sisältävät linkkejä varsinaisille käsitesivuille mahdollistaen sanastossa liikkumisen myös suoraan kaavioista
 - Toteuttajana Lingsoft Language Services Oy ja Tietojohtaminen ry
 - Sanastoa ylläpidetään rinnan julkisen hallinnon suositusten (JHL) kanssa

Metatietopalvelukokonaisuus

- Kansalliskirjasto kehittää metatietoon liittyviä palveluitaan selkeämmäksi kokonaisuudeksi
 - Koostuu viidestä palvelusta:
 - Kuvailusääntöpalvelu
 - Toimijakuvailupalvelu
 - Kuvailusanasto- ja ontologiapalvelu
 - Tunnistepalvelu
 - Formaattipalvelu
 - Kokonaisuudella pyritään tarjoamaan metatietoon liittyviä palveluita asiakaslähtöisemmin ja selkeämmin myös kirjastosektorin ulkopuolelle
 - Palvelun projektipäällikkönä toimii Matias Frosterus

Tietotermit käsitesivu Fintossa

Tietotermit

Sisällön kieli suomi

Aakkosellinen Hierarkia

A D E H I J K L M O P R S T V Y

henkilötieto
hiljainen tieto

tieto > henkilötieto

KÄYTETTÄVÄ TERMI

henkilötieto

MÄÄRITELMÄ

tunnistettuun tai tunnistettavissa olevaan luonnolliseen henkilöön liittyvä tieto

YLÄKÄSITE

tieto

ASSOSIATIIVISET KÄSITTEET

anonymisoitu tieto
rekisterinpitäjä

HUOMAUTUS

EU:n tietosuoja-asetuksen (2016/679) mukaan tunnistettavissa olevana pidetään luonnollista henkilöä, joka voidaan suoraan tai epäsuorasti tunnistaa erityisesti tunnistetietojen, kuten nimen, henkilötunnuksen, sijaintitiedon, verkkotunnisteiden taikka yhden tai useamman hänelle tunnusomaisen fyysisen, fysiologisen, geneettisen, psyykkisen, taloudellisen, kulttuurillisen tai sosiaalisen tekijän perusteella.

LÄHDE

Tietotermit

MUUNKIELISET TERMIT

personal data	englanti
personuppgift	ruotsi

URI

<http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:tt:t63>

Lataa tämä käsite:

RDF/XML Turtle JSON-LD

Näytä selite

Tiedon tyyppiä

```
classDiagram
    class Aineisto {
        yksilöitävässä oleva kokonaisuus, joka muodostuu esineistä tai tallennetuista tiedoista
    }
    class Metatieto {
        tieto, joka kuvaa aineiston kontekstia, sisältöä tai rakennetta sekä ohjaa ja dokumentoi sen käsitteilyä ja hallintaa
    }
    class Tieto {
        merkijono, viesti, tosiasia, havainto, tulkinna tai käsitys
    }
    class MasterData {
        organisaation toimintaan liittyvää
    }
    class AnonymisoituTieto {
        alun perin henkilöä tiedoksi luokiteltu tieto, jota on peruuttamattomasti muokattu siten, ettei henkilö ole enää tunnistettavissa
    }
    Aineisto --|> Metatieto
    Aineisto --|> Tieto
    Metatieto --|> Tieto
    MasterData --|> Tieto
    AnonymisoituTieto --|> Tieto
    Tieto ..|> Ellipsis
```

Tietotermit käsitesivu Fintossa

tieto > henkilötieto

KÄYTETTÄVÄ TERMI

henkilötieto

MÄÄRITELMÄ

tunnistettuun tai tunnistettavissa olevaan luonnolliseen henkilöön liittyvä tieto

YLÄKÄSITE

tieto

ASSOSIATIIVISET KÄSITTEET

anonymisoitu tieto
rekisterinpitäjä

HUOMAUTUS

EU:n tietosuoja-asetuksen (2016/679) mukaan tunnistettavissa olevana pidetään luonnollista henkilöä, joka voidaan suoraan tai epäsuorasti tunnistaa erityisesti tunnistetietojen, kuten nimen, henkilötunnuksen, sijaintitiedon, verkkotunnisteiden taikka yhden tai useamman hänelle tunnusomaisen fyysisen, fysiologisen, geneettisen, psyykkisen, taloudellisen, kulttuurillisen tai sosiaalisen tekijän perusteella.

LÄHDE

Tietotermit

MUUNKIELISET TERMIT

personal data	englanti
personuppgift	ruotsi

URI

<http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:tt:t63>

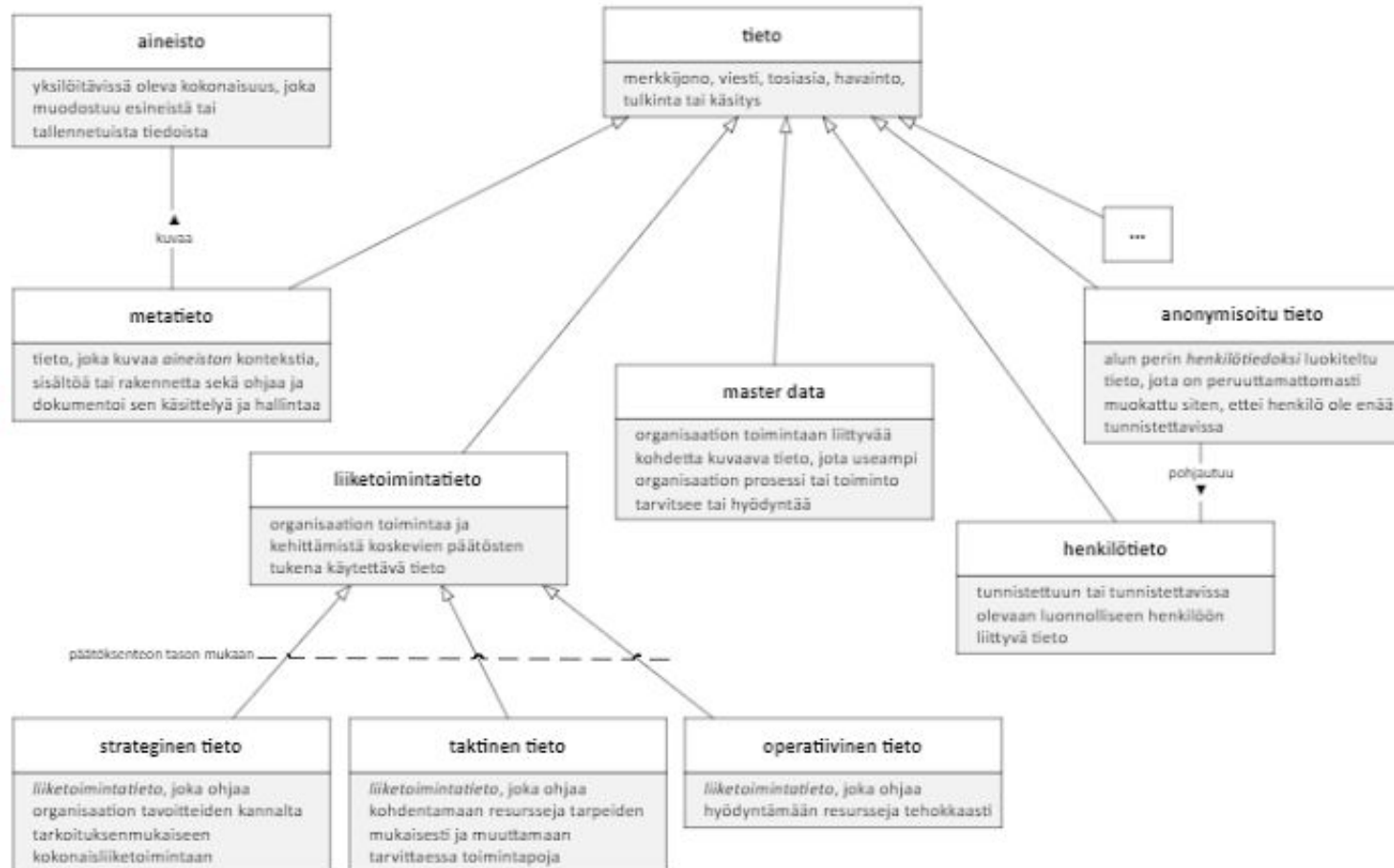
Lataa tämä käsite:

RDF/XML TURTLE JSON-LD

Tietotermit käsitesivu Fintossa

Näytä selite

Tiedon tyyppiä

JUHO:n käännösprojekti

- Julkishallinnon ontologia on vuoden 2017 aikana käännetty sekä ruotsiksi että englanniksi
- Työ on nyt saatu valmiiksi ja päivitetty ontologia on julkaistu Fintossa

Heraldiikan ontologia HERO

- Kansallisarkiston projekti
- Heraldikassa vahva säännöstö
 - Soveltuu erinomaisesti esitettäväksi ontologiana
- Varsin haastava aihealue
 - Monimutkaiset kielisäännöt
 - Rajoitteita voisi mallintaa huomattavasti monipuolisemmin, mutta Finto ei vielä kykene näyttämään koko rikkautta

Heraldiikan ontologia HERO

- Hierarkiapuu jaettu kuuteen haaraan
 - ”muu”-haara on tavallisen ontologian kaltainen ja sisältää heraldiikan yleiskäsitteitä
 - Viisi muuta päähaaraa sisältävät heraldiikan yleiskäsitteitä, joiden avulla on mahdollista muodostaa mille tahansa vaakunalle koneluettava vaakunaselitys

Heraldiikan ontologia HERO

HERO - Heraldiiikan ontologia

Sisällön kieli suomi x Hae

Aakkosellinen

Hierarkia

- airutkuvio
- jako
- muu
- tarkenne
 - asento
 - ihmisen asento
 - kalan asento
 - alaspäin [kala]
 - hyppäävä**
 - suu auki [kala]
 - uiva
 - ylöspäin [kala]
 - käärmeen asento
 - linnun asento
 - nelijalkaisen eläimen asento
 - ruumiinosan asento
 - suunta
 - koro
 - lukumäärä
 - ominaisuus
 - sijainti tai sijoittelu
 - tinktuuri
 - vaakunakokonaisuus
 - yleiskuvio

tarkenne > asento > kalan asento > hyppäävä

KÄYTETTÄVÄ TERMI

hyppäävä

YLÄKÄSITE

[kalan asento](#)

WAPPENBILDERORDNUNG

-688

MUUNKIELISET TERMIT

embowed [fish]	englanti
saltante	italia
krummet	norjan bokmål
curvado	portugali
courbé	ranska
slående	ruotsi
gekrümmt	saksa
prohnutý	tšekki
согнутый	venäjä

URI

<http://www.yso.fi/onto/hero/p209>

Lataa tämä käsite:

[RDF/XML](#) [TURTLE](#) [JSON-LD](#)

MUTU-järjestelmän kuulumiset

- Uusi SPARQL-toteutukseen pohjautuva MUTU-työkalu on pian valmis pilottikäyttöön
- Pilotointivaihe käynnistetään mahdollisimman pian

Finton inspiroima taide-esitys

- Taidekollektiivi Liiketila esitti KAIUT demon syksyn Kirjastoverkkopäivillä
- Esitys yhdisti kuvaa, ääntä, tanssia ja ontologioita
- Kokonaisuudessaan teos sai ensi-iltansa joulukuussa 2017
 - <http://www.liiketilakollektiivi.fi/KAIUT>

Kiitos

<https://tinyurl.com/laapro18-tiedoksi>